

Ára 1200 korona

HAJDUFÖLD

1924. év június 12.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, VI. evf. (138.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 30000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A pécsi eset

Lehetetlen, hogy az antiszemitizmus hullámai elsimuljanak. Gond van a szenvedélyek felkavarására, sőt felkorbácsolására. De ezt nem a vad „Kurzsemlerek” csinálják, amint a gyűlölséget felhanyorgatott fajtechnikai műrikácsolás hirdeti, — hanem maguk a zsidók. Mivelik pedig mindezt oly kiszámított kiméletlenséggel, a legérzékenyebb pontok oly durva illetésével, hogy nincs a föld kerekiségén nép a bargyuságig türelmes magyaron kívül, mely provokációkat a legkeményebb megtorlás nélkül hagyja.

Egyetemenken, mint közismert, egy elő és érvényesítendő törvény szabályozza a felvehető hallgatók számát. Magyarét, illetőleg keresztyénét és zsidóét egyformán. A lélekszám arányához képest igazságosan van megállapítva, mennyi tanulót fogadhat fel minden főiskola az egyes kategóriákból. A csonkországnak, mivel a diplomás emberek elhelyezését nem biztosíthatja, a szellemi proletariátus felduzzasztása ellen kénytelen volt ehhez a korlátozó rendszabályokhoz nyulni. No de hát e minden józan fej által megértett, helyes okokkal alátámasztott intézkedés sem maradhatott botrány nélkül. Középkorral, sárgafoltos reakcióval zeng a faji sajtó berke és Newyorktól Tokióig körülnyalazza a földtekét a magyar nemzet minősíthetetlen gyalázása. A botrány célját is érte. Hogy a rosszhiszemű vád gyökeret ne verhessen, a kormány szemet hunyt a numerus clausus törvényének végrehajtása előtt s elnézte, hogy egyik egyetemünk — a pécsi — a megengedett számarányon felül engedjen beiratkozni zsidó hallgatókat. Nyolcvanhat százalékig! Ugy, hogy elmondhatni, miszerint az állam pénzén egy külön zsidó egyetem tartatik fenn. És mi történik? Talán elismerés, a jóra való embert jellemző hála viszonzása? Dehogy. Az történik, hogy éppen a pécsi egyetem zsidó hallgatói, mivel maguk közt érzik magukat, meggyalázzák egy keresztyén hulláját, de ugyanakkor meggyalázzák a keresztyén szertartást, meg a világvallás misztériumát: a tulvilági életre vonatkozó hitet. Sőt ugyanakkor jellemző gyávasággal, mert szaból nyolcvanhatan nem érzik magukat elégnék tizenégy ellen, hebroni athlétákat, díjbirkózókat és mészároslegényeket fogadnak fel a magyar hallgatók tetteges bántalmazására. Nekik a szív mélyéig ható sértés, bezuzott fejek és betört bordák kellene. Merő halából, nemes viszonzásképpen!

Hát enyhülhet-e itt az antiszemitizmus hove? Feleljen meg rá a zsidóság komolyabb és tisztességebb része. Kihülhet-e az u. n. gyűlölség, különösen akkor, mikor ök

legapróbb, szinte nevetséges igazi, vagy vélt sérelmeiket számontartják, azokért kegyetlen megtorlást követelnek? Mikor egy egyszerű közsöntés, egy magánbeszélgetés, egy lakodalmon való részvétel már sérelem, országos ügy, hivatalból üldözendő vétség? Amikor fölünk mindenbe való beletörődést, szolgál némaságot követelnek, de némely

hítsorsosaik gáztetteiért büntetlenséget, vagy legalább is kíméletes eljárást? Ha mindez mehetne, akkor nem gyűlölség miatt kellene vádolni a magyar fajt, hanem jogi és erkölcsi érzékének már-már az elajlásodást érintő korcs mivoltáért. Az antiszemitizmus ellenszere a jog, a tisztesség, az értékképzetek tisztelete — a tulsó oldalról.

Pénteken választják meg a francia köztársaság új elnökét

Millerand lemondása - Painlevének vannak legnagyobb esélyei az elnökválasztásnál

Páris, június 11. Egy szerdán kiadott közlemény szerint a francia miniszterek ma délelőtt az Elyséeben minisztertanácsra gyűltek össze. Millerand felolvasta a 11-éről keltezt lemondó levelét, amelyet a Kamara és a Szenátus elnökehez intézett. A levél szövege a következő: Van szerencsém a Szenátus, illetőleg a Kamara elnökének

lemondásomat bejelenteni. Engedje meg elnök ur, hogy nagyra becsülésemről biztosítsam.

A lemondó levél kézhezvéte után a Szenátus elnöksége elhatározta, hogy a köztársaság elnökének megválasztására pénteken délután ül össze a

kongresszus Versaillesben.

Mindeddig csupán

Painlevé jelöléséről van szó.

A középpártok lapjai Doumergue szenátusi elnök jelöltségét is lehetségesnek tartják. Néhányan kívülálló személyekről is beszélnek. Ezzel kapcsolatban eddig két nevet említtek, Pams és Renoull szenátusokaf.

A baloldali blokk lapjai felteszik, hogy a többségi pártok Painlevét egyhanguan fogják jelölni. Az alkotmány szerint az új köztársasági elnök beiktatásáig és első kabinetjének kinevezéséig az ügyeket a Marshal-minisztérium fogja vezetni.

Részletében is elfogadták a vámtarifajavaslatot

A nemzetgyűlés megkezdte az ipari javaslatok tárgyalását - Interpellációs nap a Házban

A nemzetgyűlés mai ülését negyedtizenkettő után nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök. A vámtarifajavaslat folytatódagos tárgyalására kerül a sor.

Sándor Pálnak nem luxus a siberautó

Sándor (Schlézinger) Pál: Az autótámtelemeknek csökkentését kéri, hivatkozva arra, az autók nem tekintendők luxuscikkeknek.

Görgey István előadó felszólalása után a nemzetgyűlés többsége változtatlanul elfogadja a javaslat szövegét.

A 34. csoportnál, amely a műszerek, hangszerek, órák vámtételeit tartalmazza, az előadó a geodeziai eszközök, gépészeti, mérési eszközök, a fémből való rajzeszközök, a nemesfém foglalatú órák vámtételeinek felemelését indítványozta.

Kabók Lajos felszólalása után az előadó módosítását fogadja el a Ház. Ezután az első szakaszt az összes mellékletével együtt letárgyalták.

A többi szakaszokat ezután vagy eredeti szövegezésükben, vagy lényegtelenebb módosításokkal fogadja el a Ház. Ezzel részleteiben is letárgyalták a vámtarifajavaslatot.

Napirend szerint átérnek az Iparosok Országos Központ

Szövetkezetéről szóló törvényjavaslat

tárgyalására.

Tamássy József előadó kijelenti, hogy az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének megalakítására, a kisipar hitelkérdésének megoldására szükség van. Ezt a célt szolgálja a javaslat, melynek értelmében a kisipar támogatása csak a szövetkezet útján történhetik.

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter kéri a javaslatnak elfogadását. Ezután még Reisinger Ferenc szólt fel. Majd

átérnek az interpellációkra.

Reisinger Ferenc szólt fel elsőnek. Elismeri, hogy szükség van a kisiparosság támogatására.

Kiss Menyhért: Kérdezi a kormányt, van-e tudomása arról, hogy a nyugdíjasok nyugdíjuk csökkentése miatt memorandummal fordultak a kormányhoz, amelyben arra hivatkoztak, hogy addig, míg az állami autók használatát meg nem szüntetik, nem lehet erkölcsi bátorsága a kormánynak kisebb összegű nyugdíjat adni. Kérdezi, milyen indokokkal tudják elfogadhatóvá tenni a közvélemény előtt a nagyobb költségű autók használatát.

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Óstör József a Budapest—soproni vasutösszeköttetés megjavítása végett interpellál.

Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket.

Lendvai István a következő interpelláló, aki felolvassa a keresztyén kisgazda és polgári pártok a Parlamenti Almanachban megjelent programját és azt bizonyítja, hogy a párt ettől a programtól eltért. Kérdezi a kormányt, hajlandó e arra, hogy miután az 1922. évi általános választáson hirdetett programjának legsarkalatosabb pontjaitól eltért, azonnal

átadni helyét olyan kormánynak, amely a választáson vallott programját megvalósítja,

vagy pedig sürgősen új választást elrendelni a titkos szavazás elvei alapján.

Interpellációját kiadják a miniszterelnöknek.

Utassy Zsibay János interpellál.

Hajlandó-e a népjóléti miniszter intézkedni, hogy a hadirokkantak, lakásügyeit a lakáshivatal szociális megértéssel kezelje. Hajlandó e intézkedni, hogy

a hadirokkant kilakoltatható ne legyen

míg számára a lakáshivatal lakást ki nem utal.

Lendvai István: Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a belügyminiszter mindazon politikusok ellen, akik a június 5 én este a Budai Társas-Kör társadalmi egyesület ülésén a rendőrség fedezete mellett engedély nélkül

politikai beszédet mondtak.

Hajlandó a jogegyenlőségek elve alapján biztosítani azt, hogy az ÉME-nek hasonló összejöveteleiből bárki szabadon nyilváníthassa véleményét.

Propper Sándor: Kérdezi, hogy a miniszter hajlandó-e olyan irányban intézkedni, hogy a törvényhatósági választások az általános munkaszüneti napokra irassanak ki.

Ülés fél 7 órakor ért véget.

Elmenekült az albán kormány

Graz, június 11. A Tages Post jelenti Belgrádból: Riza Cologna belgrádi albán követ tegnap megjelent Cavrilovice külügyminiszeri államtitkárnál és közölte vele, hogy Valonából sürgőnyt kapott, melyszert a tiranai kormány teljesen megadta magát és

Olaszországba menekült.

Valonában átmeneti kormány alakult Ban Nollval az élén. A követ közölte, hogy Szerbia és Albánia közötti barátságos viszonyban semmi változás nem állott be.

FŐISKOLA

Az Egyetemi Kör közgyűlése. A Debreceni Egyetemi Kör június 14-én, szombaton délután 3 órakor a Kör helyiségében közgyűlést tart.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete pénteken, június 13-án este 8 órai kezdettel egyesületi helyiségében nagyválasztmányi ülést tart, melyre az összes csoportvezetők és tisztviselők megjelenését kéri az Elnökség.

A Fesztelich Bajtársi Egyesület levele avatása. A debreceni pallagi gazdasági akadémia Fesztelich Bajtársi Egyesülete június 18-án délután 5 órakor levante avató ünnepélyt és ezzel kapcsolatban júniást rendez a Pallagon. Belépő-díj nincs. Adományokat a szegénysorsu hallgatók felségélyezésére közönnel fogad a vezetőség. Villamos 4 órakor indul a nagyállomásról.

Lázongás egy megszállott faluban

A felbőszült nép megtámadta a cseh fináncokat

Ungvárról jelentik, hogy az elszakított területen lévő nagybocskói Klörild vegyipari gyár a közelmúltban beszüntette működését. Az üzem beszüntetése után mintegy

háromszáz család maradt kenyér nélkül.

A lakosság legnagyobb része, hogy meneküljön az éhenhalástól, csempészésre adta magát. Legutóbb egyik cseh finánc rálőtt egy csempészre, aki azonnal meghalt. A falubeli nép rettenetesen felbőszült erre és másnap reggelre

több száz főnyi tömeg kaszával és kapával megtámadta a fináncokat.

A határőrök nem is kerülték volna ki a felbőszült tömeg haragját, ha el nem érik azokonként indulásra készülő gyorsvonatot, amelyen elmenekültek. A nép a vasutonalig üldözte a menekülő fináncokat. A katonaság és csendőrség hivatása most rendet teremteni a lázongó lakosság között.

Rablógyilkosság Budapesten

Budapestről jelentik: A Verbőczy-utca 12. sz. házban borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel. Az áldozat Pollák Ignác házimester, aki napok óta nem jelentkezett. Eitünése nem tűnt fel a házbelielk előtt, mert más nyitotta a kaput rendesen. Azonban a házimester lakásából már ma és tegnap olyan bűz áradt ki, hogy rendőrt hívtak és felnyitották a lakást. Borzalmas látvány tárult a belépők szeméi elé.

Meggyilkolva ott feküdt Pollák házimester már-már oszlásnak indult teteme.

A lakás fel volt dülva, a szekrényekben kutattak. Hogy mit vittek el, még megállapítani nem lehet.

Megállapították ellenben, hogy Pollák Ignác esténként jól öltözött fiatal emberek társaságában járt haza, akik néh. reggelig is nála maradtak. Valószínű, hogy

titokzatos ójféll vendég követte el a borzalmas gyilkosságot.

Azt sem tartják a rendőrségen kizártnak, hogy a gyilkos előre készült tetteire.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN!

Ujra elfogtak két zsebmetszőt Debrecenben rossz világ jár a zsebtolvajokra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecenben rossz világ jár az utazó zsebmetszőkre; a debreceni rendőrség nap, mint nap fogja el őket, rendszerint a nagyállomáson, a nagy tolongásban, mikor munkához látnak. Rövid időközökben már

a hatodik zsebmetszőt teszi ártalmatlanná

a rendőrség s oly szerencsésen operál, hogy párosával fogja el őket: a zsebmetszőt és a falazót is őrizetbe veszi.

A múlt nap ismét két zsebmetszőt fogtak el a rendőrség emberei Klein Mátyás és Péter Lajos személyében. A két zsebmetsző Miskolcra való s elég viharvert multra tekinthet már is vissza. A pályaudvaron éppen akkor érték őket tetten, amikor

egy falusi asszony kosarában kotorásztak

s a jól megtömtött pénztárcát kiakarták emelni. Mindkettőt őrizetbe vették, a büntetőeljárás folyamatban van ellenük.

Június végén jelenik meg a tisztviselők aranyparitásos fizetéséről szóló rendelet

A XI. fizetési osztályban július 1-től 64 aranykorona lesz a fizetés A délutáni munkaidő rendezését kéri a tisztviselők

A tisztviselők fizetésügye a nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága előtt

Budapestről jelentik: A tisztviselők júliusi fizetését rendezendő miniszteri tervezet, amely június 28-án rendelet alakjában is megjelenik, a közszolgálati alkalmazottak fizetését már az aranyparitás, vagyis

a békebeli fizetés alapján rendezel.

A tervezet szerint a legnagyobb fizetési osztályban levő állami tisztviselő a békebeli fizetés aranyparitásának 18 százalékát, a legkisebb fizetési osztályba tartozó az aranyparitás 60 százalékát kapja meg. Az irányzat ennek megállapításánál tehát az volt, hogy a magasabbrangu tisztviselők, akiknek már békebeli is lényegesen nagyobb volt a fizetésük, az aranyparitás kisebb százalékát kapják, mint az alacsonyabb fizetési osztályokban levők. A tervezet szerint a miniszterelnök júliusi fizetése 600 aranykorona lesz. Ettől lefelé halad a fizetés s

a XI. fizetési osztályban levő július 1-én 64 aranykoronát kap.

Külön helyet foglal el a köztisztviselők fizetésrendezésében a tandrök kategóriája, ezeknek fizetéséről külön rendelet intézkedik.

A köztisztviselők fizetésrendezés tekintetében tisztázatlan még a délutáni munkaidőért járó ellenszolgáltatás kérdése. A kormány tudva-

levőleg tervbe vette, hogy a közhivatalokba bevezeteti a délutáni munkaidőt. Ezzel az intézkedéssel **a köztisztviselők minden mellékkeresetétől elesnének.**

A tisztviselők most azt kérték a kormánytól, hogy a délutáni munkaidőért vagy adjon megfelelő ellenértéket, vagy pedig ne vezesse be a munkaidő meghosszabbítást, tehát ne éljen azzal a felhatalmazással, amelyet ez irányban az 1924. évi IV. tc. biztosít a kormánynak. Azt is kérték legutóbb, hogy a kedvezményes ellátáson kívül és kedvezményt tartsák fenn a jövőben is.

Korányi a tisztviselők fizetésrendezéséről

Budapestről jelentik a MTI. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága szerdán délután ülést tartott, amelyen a 6 hónapra szóló indennitási javaslatot tárgyalta.

Az ülésen több felszólalás hangzott el a tisztviselők fizetésrendezése ügyében, amelyekre **Korányi** pénzügyminiszter a következőkben reflektált:

A tisztviselők kérdés terén feltétlenül intézkednie kell a legsürgősebben.

A szanalási költségvetés összeállításával az illetményeknek aranykorona alapon való megállapí-

tása eredetileg csak legkorábban október 1-től kezdődőleg volt tervbe véve. Mikor a kormány az illetmény rendezésével kezdett foglalkozni, arra a meggyőződésre jutott, hogy lehetőleg már

július 1-től kezdve kell végrehajtani az illetmény rendezését.

A százalékra vonatkozólag a miniszterelnök annak idején a békebeli illetmények 50-60 százalékát vélte megadhatónak. Ez nagy átlagban meg is lesz. Különösen az alsóbb kategóriájú tisztviselőknél, sőt alacsonyabb kategóriájú tisztviselőknél is megfogja haladni a 60 százalékot és némely esetben eléri a hetvenet is. A magasabb kategóriájú tisztviselőknél nem lesz elérhető a 70 százalék.

A pénzügyminiszter felszólalása után még több kisebb jelentőségű felszólalás hangzott el, majd a bizottság minden változtatás nélkül elfogadta az indennitási javaslatot.

A Keresztyén Gazdasági Párt értekezlete

A Ker. Gazdasági Párt a népoktatás ingyenességének megszüntetése ellen

Budapest, június 11. Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke, ma este bemutatkozó látogatást tett a **Keresztyén Gazdasági Pártban.**

Távozása után gróf Zichy János elnöklésével pártértekezletet tartottak, amelyen a következő határozatokat hozták:

A párt mindenekelőtt elítéli azt a tervet, amely a népoktatás ingyenességének megszüntetése kapcsán a felekezeti iskolák és állami iskolák között megkülönböztetést óhajt tenni, még a tandíj szempontjából is. Ragaszkodik az egyenlő elbánás elvéhez és amennyiben a tervet megvalósítása érdekében történnek lépések,

ennek meghintása céljából a párt a nemzetgyűlésen minden megengedett eszközt felhasznál.

A párt magáévá teszi a közalkalmazottak fizetésrendezésének kérdését, ennek érdekében parlamenti eszközökkel küzdeni fog és a párt álláspontját Homonnay Tivadarral fogja kifejtetni.

Végül szükségesnek tartja a párt, hogy a fővárosi javaslat az autonómia mielőbbi helyreállítás érdekében még a nyári szünet előtt tárgyalassék le.

Az adógabona hátralék befizetése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kormány az ugynevezett adógabona és adótengeri hátralék behajtása tárgyában rendeletet bocsátott ki, mely június 30-ig haladékat ad a hátralékosoknak arra, hogy tartozásukat az eddigi kedvezményes váltáságár alapján röhassák le. Azonban kötelesek még a kártérítő összegeket is befizetni, mely a kedvezményes térítési áron felül buzánál még 6900 K, rozsnál 6600 K, árpánál 4500 K, tengerinél 2400 korona métermázsánként. A kártérítő összeg kiszabása ellen jogorvoslatnak nincs helye. Azok, akik terményhátralékaikat június 30-ig nem fizetik be a Futura debreceni kirendeltségénél, július 1-étől már aranykorona értékben kötelesek leróni.

mégpedig hátralékos termény minden kilogramja után buzánál 20, rozsnál, árpánál, kölesnél, zabnál 16, tengerinél pedig 14 aranyfillér fizetendő. Az aranykoronának papirkoronára való átszámításánál a pénzügyminiszter által kiadandó rendelete az irányadó.

ALAPIJTATOTT 1883-BEN. EGYEDÜLI SZAKÜZLET

Csendőr, vámör, vasutas és katonai felszerelések raktára

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT.)

Nyitva reggel 7-től este 6 óráig (délben is!).

Vidéki megrendelések bérmentve teljesítettek! Vízronteladónak, szabónak nagyban árak!

Kávé, Fűszer, Tea, Csemege, Ásványvíz, Üdítő és Szeszesital

árakban

régen elismert szolid bevásárlási forrása

Félegyházy János cég

Piac- és Miklós-utca sarok. Telefon 331

HIREK

1924 június 12. (Csütörtök)

Prot.: Klaud. Kath.: E. János.

1184 Kr. sz. e. Tróját a görögök 10 évi ostrom után beveszik és felégetik.

1356 Nagy Lajos magyar király haddal támadja meg Velencét.

Időjárás: Hazánkban kisebb nagyobb esők voltak az ország keleti felében. A hőmérséklet nem változott lényegesen, maximuma egyes helyeken 25 fok C. felé emelkedett.

Időjárás: Egyelőre tulnyomóan száraz idő, később esőre és zivatarra növekedő hajlammal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig, d. u. 3-7-ig.
Csokonai-színház este 8 órakor Gyere be rózsám. Bemutató.

Vigszínház: Felhőkarcoló szerelem.
Uránia: 2 sláger: I. Egy lépés balra. II. Gabika kalandjai.

Meteor-mozgó: A holnap tíkka és A vigéc.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Angyal, Reménység, Sas, Bocskay, Tisza.

Az urnók kongregációjának zárógyűlése. Tekintettel arra, hogy az urnók kongregációjának rendes összejöveteli napján, a hónap harmadik csütörtökén Urnapja lesz, a kongregáció ma, csütörtökön tartja a nyári szünet előtt utolsó összejövetelét délután 4 órakor a Svetits-intézetben.

A pécsi egyetem új rektora. Főcsőről jelentik: Szerdán déli 12 órakor történt meg a pécsi egyetem az új rektor megválasztása. Rektornak a következő iskolai évre Mihályffy Ernő dr.-t a jogtudományi kar híres jogtudós professzorát választották meg.

Rádió a kórházakban. Angliában általános gyűjtést rendeztek, amelynek célja, hogy a kórházakban rádiófelvétel állomásokat szereljenek fel, amelyekkel a betegeket szórakoztassák.

János vitéz filmszkecs pöntektől az Urániában.

A debreceni főreáliskolai volt tanuló-társaságszövetsége a június 14-én délután 5 órakor a főreáliskolában tartandó közgyűlése után a nagyterdei polgári lövöldében társasvacsorát rendez és felkéri a szövetség tagjait, hogy lehetőleg hozzátartozóikkal együtt a vacsorán való részvételüket legkésőbb 13-án délig a főreáliskola igazgatóságával, az idő rövidségére való tekintettel, esetleg telefon útján is közöljék.

Harminczéves találkozó. A debreceni Kollegium 1894. évben érettségizett növendékei június 14-én délután 4 órakor találkoznak a Kollegium kistanácstermében.

Eljegyzés. Szigethy Erzsike (Debrecen) és Kiss Lajos (Hajdúnánás) jegyesek.

Menekültek figyelmebe. A menekültegyi kirendeltség felhívja mindazokat a szülőket, akik a kirendeltség kölcsönkönyvtárából iskolakönyveket vittek ki, hogy azokat hiánytalanul június 15-ig bezárólag a délelőtti hivatalos órák alatt szolgáltassák be.

Újabb bolsevista összeesküvés. Újabb kommunista összeesküvés ügyében folytat nyomozást a rendőrség. A rendőrségnek ugyanis sikerült Nagy Károly 35 éves állás nélküli bádögösségét elfogni, akiről kiderült, hogy néhány héttel ezelőtt a németországi kommunista-párt megbízásából jött Budapestre. Nagy Károly vallomásaiban elmondotta, hogy annak a németországi kommunista társaságnak a tagja, amelynek Pogonyi Antal is tagja volt. — A D. K. P. őt is ugyanazzal a megbízatással küldte Magyarországra, mint Pogonyi Antalt.

János vitéz filmszkecs pöntektől az Urániában.

— A cigányok végromlása.

Tutankhamen alattvalóit — ezt érdemes feljegyezni a történelem számára — Debreceben Vass Károly tanácsnok jóvoltából utólte a nyolcadik egyiptomi csapás. Nevezetesen a fáraó sátorban lakó ivadékaikat a hivatalos hatalom megnyiratta, megborotválta, sőt — kimondani is borzalom — alaposan megfürdette, nehogy esetleg olyan állatkáknak adjanak menedéket bozontos szőrzetükben, amelyek a közegészségügyet veszélyeztetik. A dolog természetesen nem ment nagyon simán, sőt a fertőtlenítő környékét olyan kétségbeesztő jajgatás verte fel, amely a legkeményebb szívet is megindította volna. Hír szerint a rettenetes esetnek utókövetkezményei is lesznek, amennyiben a cigányok a kisebb-ségek önröndeikézésének megsértése, illetőleg erőszakos megnyirása és fürdése miatt a Népszövetséghez fordulnak jogorvoslatért s ha ez sem segít, kivándorolnak a hazából — de megborotváltni még egyszer nem engedik magukat. (mars.)

János vitéz filmszkecs pöntektől az Urániában.

Július 6-án Budapesten játszik Uruguay csapata. A párisi labdarugó torna első helyezettje, Uruguay, július 6-án Budapesten játszik a magyar válogatott ellen. Az Uruguay csapat 3000 dollárért jön Budapestre. Előzőleg június 29-én Bécsben, 13-án Prágában játszanak a uruguayiak.

Június végéig jegyezhetnek a gazdák Jegybank-részvényt. Budapestről jelentik: A gazdák részére meghosszabbította a pénzügyminiszter a jegyzési lehetőséget a Magyar Nemzeti Bank részvényeire. A szombaton lejáró terminust kitolják, úgy, hogy a gazdák egész június végéig jegyezhetnek Jegybank-részvényt.

Összeesett az országon. Hajdu János 62 éves kisújszállási illetőségű földmives szerdán a szoboszlói országon hirtelen összeesett s rövid idő múlva kisenvedett. Halálát szívizélhűlés okozta.

Életunt próbarendőr. Máridssy Lajos hajduböszörményi próbarendőr a múlt nap Hajduböszörményben, borozás után, szolgálati fegyverével főbelötte magát s azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen, állítólag előzőleg heves szóváltása volt egy ismerőseivel. Tragikus halála nagy részvétet keltett. Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

Harmincnapos női hullá a Dunán. Budapestről jelentik: Szigetszentmiklós község határában június 8-án a Dunából egy női hullát fogtak ki. A bal hónalja alatt két szurt sebhely van. — A holttest 25-30 napja lehetett a vízben. A nyakán görcsrekötött zsebkeendő van. A sebekből arra lehet következtetni, hogy büntény áldozata lett.

Összemart egy kis gyermeket a dísznő. A múlt évben súlyos szerencsétlenség történt Hajdusámsonban, Melka Jánosné udvarában. Mialatt Melkáné a dohánypajtában volt elfoglalva, nyolc hónapos gyermeke az udvaron játszadozott egymagában. Egyszerre Melkáné nagy sírásra, sikoltásra lett figyelmes. Kétségbeesve szaladt ki az udvarra, ahol egy beszabadult dísznő nekiment a játszadozó kis gyermeknek s összemarta. Melkáné ellen vétkes gondatlanság miatt megindult az eljárás. A bíróság azonban felmentő ítéletet hozott, mivel a vétkes gondatlanságot nem látta beigazoltnak.

Tiszviselő urak figyelmebe! A jóléti szabóműhely feloszlata dacára továbbra is készítik jutányosan divatos ruhákat, elsőrendű munkát (Sztepanov, Darabos-utca 44.)

A szovjet halálra ítélte Galicin herceget. Rigából jelentik: Cseka több orosz arisztokratát letartóztatott azon a címen, hogy monarchista propagandát üznek. — Galicin herceget a Kremlbe zárták és halálra ítélték.

Szünetel a mezőgazdasági termények kivitele. A mezőgazdasági termények kivitele nem lendült fel, annak ellenére, hogy a kormány fokozatosan szabad listára tette az összes mezőgazdasági terményeket és néhány hét óta a rozs és buza kivitele is felszabadult. A bécsi piac teljes felvevőképzetlenséget mutat és a többi utódállamok, így Csehország részéről sem mutatkozik jelenleg nagyobb érdeklődés. Az export teljesen szünetel. Ebben az időpontban a közép-európai piacok nagy árurak-tárai már kiürülnek és a magyar liszt iránt fokozottabb érdeklődés szokott mutatkozni. Az idén ez nem állt elő és a csekélyebb külföldi érdeklődésnek részben az az oka, hogy a mezőgazdasági termények árai majdnem kivétel nélkül elérték a világpártsd.

Kilakoltatott család. P. Nagy Imre városi tűzoltót szerdán déiben, míg hivatali kötelességét teljesítette, családja pedig vidéken volt, Péterfia-utca 22. szám alatti lakásából kilakoltatták. A sok gyermekes család most az udvaron lakik, a legkésőbb megkezdődő körülmények között. A hatóságok figyelmét felhívjuk a szerencsétlen családra, amelynek helyzetén sürgősen segíteni kell.

Megindult a sertésexport. Budapestről jelentik: A sertésexport, amely főleg Ausztriába és Csehország felé irányul, az utóbbi hetekben ismét fellendült, mert a sertésárak jelenleg a világpártsd viszonylatban nem túlzottak. Május utolsó harmadában 484 drb. sertést szállítottak külföldre.

Jó mozigongoristák felvételnek. Óradij 5000 K. Jelentkezni lehet a Vigszínház-mozgóban d. e. 11-12-ig.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon barátainknak, jóismerőseinknek és üzletfeleinknek, akik kettős gyászunk alkalmával bennünket úgy személyesen, mint levélileg részvételükkel megtiszteltek, ezúton mondunk őszinte köszönetet. A Vojta-család.

Sopronban két munkást leölt a villám. Sopronból jelentik: Tegnap este hatalmas vihar vonult végig Sopron felett. Az égzengés percekig tartott s a villámlás olyan erős volt, hogy néha valóságos lángnyelvec nyultak a földig. — Az itéletidőben két fiatal munkás tartott Kópháza felé. Utközben az egyik kápolna teleje alá menekültek. A villám belecsapott az egyik közel levő fába és a légnymás földhöz vágta őket s elvesztették eszméletüket. — Amikor magukhoz tértek, felakartak kelni, akkor tudták meg, hogy nem mozdulhatnak, a légnymás megbénította tagjaikat. A két munkást Pajnik Jánost és Radics Sándort beszállították a soproni Erzsébet-kórházba. Csak hosszabb gyógykezelés után javulhat állapotuk.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtökön: Gyere be rózsám. Bemutató. Operette. Bérletszünet.
Pénteken: Gyere be rózsám. Operette. D. bérlet.
Szombaton: Gyere be rózsám. Operette. B. bérlet.
Vasárnap délután: A vén gazember. — Eletkép.
Vasárnap este: Gyere be rózsám. Operette. Bérletszünet.
Hétfőn: Gyere be rózsám. Operette. A bérlet.

Rózsahegy Kálmán vendég szereplése Debrecenben. Az élő magyar színművészet értékeinek egyik legelsője, Rózsahegy Kálmán vendég szerepelt két napon át a Csokonai-színházban, a „Vén gazember” című szerepében s a legújabb idők legjobb magyar drámájában: a „Süt a nap”-ban. Napilapsürgető rottkritikájának keretein régóta túlnőtt már a lélek mélyéből fakadó művészi természetesség e hatalmas mestere s a két este adta élményért Rózsahegy Kálmánban csak hódolat illeti a közönség részéről s nem bírálat. A színházat mindkét este zsuflóságig megtöltötte publikum, — bár tulnyomó részének idegen volt a Rózsahegy kivételesen mélyen magyar földben gyökerező magyar lelkiségű művésze, — lelkes ünneplésben részesítette a nagynevű ősz aktort. A Csokonai-színház együttese, élén Kardossal és Halassyval elismeréssrel tőltan tartotta a nívót, amelyet Rózsahegy Kálmán játéka reprezentált. Külön köszönet illeti a direktiót Debrecen publikumától a két emlékezetes est műélvezetének megszerzéséért.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csokonai-színház
A budapesti Blaha Lujza színház legnagyobb sikerét „Gyere be rózsám” modern francia operettel érte el, mely ma este kerül bemutatásra. A szöveg egymagában is a legmulatságosabb francia bohózatok egyike, mely állandó derűt és vidámságot fakaszt. A zene a nagyszerű Fox-trott, Java, Shimmy és Tango zenéken kívül a zenei gourmanoknak is nagy élvezetet nyújt csipkefinomságu énekszámával.

Vigszínház-mozgó
Felhőkarcoló szerelem. Harold Lloyd legújabb filmje 7 felv.

Uránia mozgó
2 sláger. I. Egy lépés balra. II. Gabika kalandjai.

Pöntektől: János vitéz filmszkecs.
Meteor-mozgó
Csütörtökön „A holnap tíkka” és „A vigéc” 2 sláger egyszerre. 2 és fél óra más rolt. Előadásos 7 és 9 és fél órakor Vasárnap „A lavina”.

Kasza, kapa, ásó

és mindennemű más gazdasági, műszaki és háztartási cikkek nagy lerakata

Sesztina Lajos vaskereskedésében

Debrecen, Piac-utca 23. Telefon 6. sz.

Direkt importált Kávékülönlegességek

Soemanick, Arany Jáva, Mocca, Nelghery, Menado, Domingo,

Maragogy nyersen és pörkölve

Kontsek Géza Kossuth-u. 15

Tavaszcvarok

A „Hajdúföld“ eredeti regénye
Irtá: IGMÁNDY GÉZA.
(Folytatás.)

— Azt hittem, hogy csak egyszer lehet „ilyen“ az ember... Akkor is rosszul végződött, most sincs másra kilátás. A jövőnk bizonytalan és reménytelen. Senki és semmi vagyok. Ma még tiszt, — holnap egyszerű szegény medikus. A szüleimről semmi hír. Még levelet sem kapok. Még nem késő. Nem szabad még azt sem megtudnia, hogy mi volt kialakulóban. Nem, még azt se!...

Pedig a tábor öreg akácfairól már lehullott a hó, langyos susogó szél cirógatta a megduzzadt rügyeket, egyre hangosabb lett a tábor, népesebbek a barakkok, jöttek a földönfutó székely ifjak, hogy egy utolsó „Rajtát“ val visszacserezzék az elveszett napsugaras tavaszt — a mi tavaszunkat...

Oreg Bandi is átjött egyik napon „odaatról“.

— Erőszakkal rám akarták fogni, hogy egy összeesküvés részese vagyok. Nyolc hónapig volt szerencsém a Fellegvárhoz.

— Beszélj, beszélj! — sürgették a kíváncsiak. — Mi hír van otthon?...

— Semmi jó. Kinlódnak és reménykednek. Fantasztikus hírek keringnek a nemzeti hadseregről. Az oláhok úgy félnék Horthytól, mint egykor Európa népei Attilától. Ha valaki csak a nevét említi, lecsukják, azután vallatják, hogy mit tud róla? Én is így jártam. A faggatásra azt mondtam: Igen, tudok róla. Horthy Magyarország kormányzója és majd elveri a port a hátatokon! Összenéztek. „Ez biztosan a kéme!“ — És nyolc hónapig minden nap megkérdezték.

— Hát a magyarok? — ostromolták Oreg Bandit.

— Mint mondtam: kinlódnak és reménykednek. Várnak benneteket. Az ő lelkekben még erősebb a hit, csökönyösebb a remény, megedzették a szenvedések. Ha látnátok őket, nem látatnátok a fejeteiket. Tőlük csak tanulhatunk.

Nem tudta, melyiknek válaszoljon, egyszerre huszan is kérdezték: Bandi te!...

Végre megszabadult tőlük. Elment Ákosnál a segélyhelyre.

— Mondj valami újságot Szamos óvárról!

— A szüleid és sógorodék jól vannak, már amennyire magyar ember jól lehet most Erdélyben. A város tele van oláh hivatalnokkal. Még az esküt tett magyarokat is elbocsátották, bár alig volt egy-kettő. Két ezred van a laknásban. Királyságbeli tiszték a parancsnokok.

— Mi van Baciával?

— Élelmező tiszt lett. Azután a számadásaiban hiba volt, hiányzott valami és letartóztatták. A fogdában megföbelítte magát.

— És a felesége? — kérdezte Ákos, akivel forogni kezdett a világ.

— A felesége? Ugy hallottam, hogy egy ideig küzdött szegény, azután átköltözött a sógorodékhoz. Utlevelet akart szerezni, hogy visszajöjjön Magyarországra, de eddig nem sikerült neki és most, ha jól tudom, a te szüleidnél van.

— Az én szüleimnél?

Ákos maga elé meredt, hosszú ideig még gondolkozni sem tudott.

— Szegény Edit! Az ő fejében fogamzott meg ez a szerencsétlen eszme, én csak eszköz voltam a kezében.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1500 kor. minden további szó 150 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 2500 K. minden további szó 250 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Lakás

Egy butorozott szoba kiadó, József kir. herceg utca 7. 4749

Kétszobás lakást cserélek, Teleki-utca 3. 4750

Kiadó egyszerű szoba agy-nemű nélkül, Kar-utca 33. 4751

Teljesen ingyen kap szoba-konyhás lakást egy évre, ha annak átalakítását eszközli Erdősor 7. szám alatt 5297

Butorozott szoba intelligens urnak kiadó, Tisztviselőtelep, II. utca 3. sz. 5275

Elcserelem egy szoba, konyha, spejzből álló lakásomat. Külön padlás, több lakó nincs, Miklós utca 38. sz. 4722

Egy kis műhelyhelyiséget, vagy egy kis szobát keresek lépéssel, vagy magas lakbért fizetek, Csapó-utca 47. sz. 4756

Ajánlat

Mosást, vasalást uri házaknál vállalom. Cím: Pala Jánosné, Késes-utca 55. 4748

Veszek Debreceni Első Takarékpénztár részvényeket. Cím a kiadóban. 5300

Felbe tartani baromfit és sertést elfogadok tanyára, Hevesi Mihályné, — Katz telep mellett, Bellegelő 2. szám. 4715

Zongora-hangolások

Javítást, hosszabból rövid, modernet készítek garancia mellett. Vonóhangszereket elvállalok. Zongorahangolások, javítások helyben és vidéken. Telefon: 15-16. Zongorák fényezését elvállalom

TONTE LÁSZLÓ

zongora vonóhangszerkészítő DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban 5036

Elsőrangú kárpitos

Szabó József, Varga-utca 1., Szent Anna-utca sarok. Kész hencsereket raktáron. 5055

80 hold jó fekete föld tanyával Szatmármegyében előnyös feltételek mellett 6 évre bérbéradó, Értekezhetni Erdősor 7. sz. alatt délután 2-8 ig 5296

Vízvezeték

fűdőberendezést, csatornázást szakszerűen készít és javít. — vidéki munkákat vállalom Kovács Gyula, Szent Anna-utca 2. szám 5199

Apró üres tégléket, — üvegeket legmagasabb árért vásárol az „Elite“ illatszertár, Piac-utca 64. 5295

HUSZTHY ANDRÁS

fényképészei és fénykép-nagyítási műterme KÁLVIN-TÉR 3 4160

Böszörményi utca 4. sz. alatt lakásomon — urakra mosást, vasalást vállalom, — vasalni hához is elmegyek. 4720

Permetező javítását gyorsan és szakszerűen készit Bóné rézműves, Hatvan-utca 34 szám. 4723

NŐI KALAPOK alakítását jutányos áron elvállalom. Kossuth-utca 59 sz. 4728

Veszek ágy, asztal garnitúrákat, paplant, selymeket, fehérneműeket és szőnyeget legmagasabb árban Kaiser Piac u. 7. 5126

Hencserek, plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lőszörmatracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalom 5078

Üvegezést és képkerekezést jutányosan készít Hampel Jenő épület-üveges és képkerekező, Rákóczi-u. 8. 5037

Tanuló lányt felvesz fizetéssel Könyvnyomda, Piac-utca 59. 5027

Ügyes kifutó fiú azonnal felvételt Csáthy könyvkereskedésben. 5274

Kereslet

Jókarban levő kisebbfajta takaréktűzhelyet keresek megvételre. Cím a kiadóban. 5265

Asztalos tanuló fizetéssel felvételt Szabó és Harsányi asztalosoknál, Szent-Anna-u. 25. 4752

Gépszurozónás és egy előrajzoló azonnal felvételt Szilágyi kézimunka-üzletben. 4753

Keresek megvételre használt, de jó állapotban lévő nagyobb tornyos vagy közep-nagy asztalkonyhát. Cím a kiadóban. 5302

3-4 uriebert jó házikosztira felveszek, Domb utca 20, ajtó 8 4754

Tanuló leányok azonnali fizetéssel és kézi leányok felvételtnek, Művirágyár, Rákóczi-u. 6. 4755

Egy jó munkás magyar-szabó segédet állandó munkára azonnal felveszek, Máté, Dégenfeld tér 6. sz. 4757

Kiscsaládu házmos-tort keresek, részére lakást biztosítok. Károly Ferenc József ut 13 5289

Tanuló 3-4 középsztylyt végzett, felvételt fizetéssel, Könyvnyomda, Piac-utca 59. szám. 5023

Nagykarolyban levő modern berendezésű hatalmas telekkel bíró házamat elcserelem debreceni házárt. Cím a kiadóban. 5080

Fehérnemű varrónők felvételtnek, Herman és Friedmann, Piac-utca 10. 5303

Eladás

Eladó szőlőnyige kicsinyben és nagyban. Értekezni lehet Csapó-utca 98 sz. bentesszületben 4761

Csinos fehér ágy, szekrény és szék eladó, özv. Beintner Sándorné, Nyomatató u ca 13. 4763

Szabadonfutó fegyvergyári gép kitűnő karban eladó. Kossuth u. 59. 5288

Eladó a Macson út 61 buzaszalma. Értekezni Csapó utca 99. sz. Bakóczynál. 4758

Tenniszrakett, angol gyártmány, eladó. Csulag u. 82. 5276

Eladó kúte-övek és kútszivattyú, Gólya-u. 2. szám. 4760

Német vissza, simaszőrű, fél éves nőstény eladó, Erdősor 7. sz. 5298

Háziteletonhoz hallgatók és mikrofon, villanycsengő, kísérleti villanymotor eladó. Atilla-tér 3. szám. 5293

Eladó 2 mázsa sózott szalonna, Lengyel Jánosnál, Hajdúdorogon. 4759

Üdvari villany-ivóámpa, 12 méter vezetékkel, teljes felszereléssel olcsón eladó, Erdősor 7. sz. 5299

Valódi perzsaszőnyeg eladó Nyomatató-utca 3. 5294

Egy jókarban levő ruhaszekrény olcsón eladó, Patay-utca 13 5262

Eladó egy nagy jégsekény, vagy kisebbel elcserelem. Értekezni lehet Csapó-utca 98. sz. a bentesszületben. 4762

Vadászó, yver 16-os, kakasnélküli, elsőrendű gyártmány angol aggyal. 5290

Ölmet bármely mennyiségben vesz Könyvnyomda, Piac-u. 59. 4764

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb bécsi modellek megérkeztek

M. Nagy Mihály-hoz

Péterfia-utca 8. szám

Olcsóbb, mint bárhol.

Női- és férfikalap alakítások pontosan eszközöltetnek.

Sarokház

vendéglével, berendezéssel, azonnal beköltözhető, tulajdonostól eladó. Rákospalota, Imre utca 83. Vendéglő.

Legolcsóbban vásárolhat legjobb minőségű

Szappan, Kölnviz, Parfüm, Arc-krem, Fogpaszta, Szájviz, Fésű és keférukat stb.

KORZÓ DROGUERIÁBAN

PIAC-UTCA 42. TELEFON 14-80.

Boczonádi méhészeti cikkek

kizárólagos eladása BAKOS vasüzletében Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Ramminger hölgyfodrász

speciál hajfestő és parókaesztét VARGA-UTCA 1. (Iparbank).

GALGÓCZY TANITÉZET

BUDAPEST, MÁRIA TERÉZIA-TÉR 3. SZÁM. Teljes anyagi garanciával készít elő magánvizsgákra és érettségire. Tanulmányi vezető: Tóborffy Zoltán dr. főreáliskolai tanár, egyetemi magántanár. — Telefon: József 95-35. szám

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Sikerült

ismét egy nagyobb tétel partit árul beszerezni

a legfinomabb pipere-, angol-, mandula-, ibolya-, Klein, Schön stb. elsőrendű márkaszappanokból,

melyet a mai naptól kezdve ismét

reklámárban árusítok

kilogrammonként 49000 koronáért

Legújabb szenzációs reklámom 1 kg. prima Szegedi Háziszappan 17.000 K.

Gyönyörű fűrdősapkák dus választékban

HORVÁTH SÁNDOR

„ELITE“

Illatszertára, Piac-u. 64.

Takács Imre

zongora- és hangszerkészítő

elvállal mindennemű hangszerjavítást, ugy-szintén hosszú, régi zongorákhoz rövid, modern átalakítást, orgona- és harmónium-javítást úgy helyben, mint vidéken!

Debrecen, Lorántfi-utca 40. sz.